

LBRIS

We know
books

E. Nesbit

Copiii de lângă calea ferată

Traducere din limba engleză de Diana Trăncuță
Ilustrații: Șerban Andreescu



| | |
|--|-----|
| CAPITOLUL I | 7 |
| Începutul tuturor lucrurilor | 7 |
| CAPITOLUL II | 20 |
| Mina de cărbuni a lui Peter | 20 |
| CAPITOLUL III | 36 |
| Bătrânul domn | 36 |
| CAPITOLUL IV | 49 |
| Spărgătoarea de locomotive | 49 |
| CAPITOLUL V | 64 |
| Prizonieri și deținuți | 64 |
| CAPITOLUL VI | 75 |
| Salvatorii trenului | 75 |
| CAPITOLUL VII | 87 |
| Pentru vitejie | 87 |
| CAPITOLUL VIII | 101 |
| Pompierul amator | 101 |
| CAPITOLUL IX | 113 |
| Mândria lui Perks | 113 |
| CAPITOLUL X | 126 |
| Teribilul secret | 126 |
| CAPITOLUL XI | 138 |
| „Câinele de vânătoare” în tricou roșu | 138 |
| CAPITOLUL XII | 153 |
| Ce a adus Bobbie acasă | 153 |
| CAPITOLUL XIII | 165 |
| Bunicul „câinelui de vânătoare” | 165 |
| CAPITOLUL XIV | 178 |
| Sfârșitul | 178 |

Începutul tuturor lucrurilor

N-au fost de la început copiii de lângă calea ferată. Presupun că nici nu se gândiseră vreodată la căi ferate, cel mult doar ca la o posibilitate de a ajunge la spectacolele de magie ale lui Maskelyne și Cooke¹, Teatrul de Pantomimă, Grădina Zoologică și Muzeul Madame Tussauds². Erau doar niște copii obișnuiți din suburbie și locuiau cu tatăl și mama lor într-o casă obișnuită, cu fațadă din cărămidă roșie, cu vitraliu la ușa de la intrare, un culoar pavat cu dale, numit salon, o baie cu apă rece și caldă, sonerie electrică, ferestre franțuzești, vopsea albă pe toți pereții și „tot confortul modern”, așa cum spun agenții imobiliari.

Erau trei. Roberta era cea mai mare. Sigur că mamele nu au niciodată preferați, dar, DACĂ mama lor ar fi avut un copil preferat, acela ar fi fost Roberta. După ea urma Peter, care voia să se facă inginer când avea să fie mare; iar cel mai mic dintre copii era Phyllis, care avea numai intenții bune.

Mama nu-și petrecea tot timpul dând telefoane plictisitoare unor doamne plictisitoare sau stând plictisită acasă, așteptând ca doamnele plictisitoare să o sune. Era aproape mereu prezentă, gata să se joace, să le citească și să-i ajute pe copii să-și facă temele. În afară de asta, obișnuia să scrie povești pentru ei când aceștia erau la școală și să le citească cu voce tare după ora ceaiului, și mereu născocea strofe hazlii pentru zilele lor de naștere și pentru

¹ John Nevil Maskelyne (1839–1917) și George Alfred Cooke (1825–1905) au fost doi magicieni britanici care au revoluționat arta prestidigitație, cu peste o sută de ani în urmă, inventând trucuri emblematice care sunt executate și astăzi și care au transformat Londra în capitala magică a lumii (n.red.).

² Madame Tussauds este cel mai faimos muzeu al figurinelor de ceară, fondat, în 1835, în Londra, de artista franțuzoaică Anna Maria „Marie” Tussaud, sculptoriță în ceară. Acesta s-a extins, iar astăzi, muzeele Madame Tussauds constituie o atracție turistică în orașe de pe toate continentele și adăpostesc figurine de ceară ce redau, la dimensiuni reale, celebrități istorice, politice, artistice (n.red.).

alte ocazii minunate, precum botezul puilor de pisoi sau redecararea casei de păpuși, sau ziua când se vindecau de oreion.

Acești trei copii norocoși avuseseră aproape mereu tot ce le trebuia: haine frumoase, căldură, o cameră primitoare cu grămezi de jucării și tapet cu Mama-Gâscă. Aveau o doică bună și veselă și un câine doar al lor, pe care îl chema James. Ba, mai mult, aveau și un tată care era perfect – niciodată furios, niciodată nedrept, mereu pregătit de joacă – iar, dacă vreodată nu era pregătit, întotdeauna avea un motiv întemeiat pentru asta și le oferea explicații interesante și haioase copiilor încât aceștia erau convinși că tatăl n-avea încotro.

Veți crede că aveau toate motivele să fie foarte fericiți. Și așa și era, dar nu și-au dat seama CÂT de fericiți erau până când viața frumoasă din Vila cea Roșie s-a sfârșit și au fost nevoiți să ducă o viață cu totul diferită.

Schimbarea îngrozitoare s-a produs destul de brusc.

Era ziua lui Peter – împlinea zece ani. Printre toate cadourile se afla și o locomotivă de jucărie, mai frumoasă decât ți-ai putea închipui vreodată. Celelalte cadouri erau pline de farmec, dar locomotiva era mai presus de toate.

Însă farmecul acesteia a durat doar trei zile. Apoi, fie din lipsa de experiență a lui Peter, fie din cauza bunelor intenții ale lui Phyllis, care fuseseră mai degrabă presante, sau din altă cauză, locomotiva a explodat. James s-a înspăimântat atât de tare încât a ieșit afară și nu s-a mai întors toată ziua. Toți oamenii care se aflau în tender³, ca în Arca lui Noe, au fost făcuți bucați, dar în afară de asta nimic n-a avut de suferit, decât biata locomotivă și sentimentele lui Peter. Ceilalți au spus că a plâns din cauza asta – dar sigur că băieții de zece ani nu plâng, oricât de îngrozitoare ar fi tragediile teribile care îi supără. A spus că avea ochii roșii fiindcă răcise. Acesta s-a dovedit un adevăr, deși Peter nu știa asta când l-a spus, dar, în ziua următoare, fu nevoit să zacă în pat. Mama se temuse că se îmbolnăvise de rujeolă, când, deodată, băiatul se ridică în capul oaselor și zise:

³ Vehicul de cale ferată, cuplat direct cu o locomotivă cu abur sau făcând corp comun cu aceasta, care servește la depozitarea și la transportul combustibilului și apei necesare funcționării locomotivei (n.red.).

— Urăsc terciul, urăsc apa de orz, urăsc pâinea și laptele.
Vreau să mă ridic din pat și să mănânc mâncare adevărată!

— Ce ai vrea? întrebă mama.

— Plăcintă cu porumbel! a zis Peter, cu nerăbdare. O plăcintă mare. Uriașă!

Așa că mama îi ceru bucătăresei să pregătească o plăcintă uriașă cu carne de porumbel. Plăcinta a fost pregătită, apoi băgată în cuptor. După ce s-a copt, Peter a mâncat din ea și i-a mai trecut răceala. Mama inventase o poezie ca să-l distreze pe Peter în timp ce așteptau să se coacă plăcinta. Începea spunând ce băiat ghinionist, dar vrednic era Peter, apoi continua așa:

O locomotivă mult iubită avea,
Din tot sufletul o-ndrăgea
Și, dacă și-ar fi pus o dorință,
Era s-o păstreze cât mai mult cu putință.

Într-o zi, prieteni, la mine ascultați,
Vă dau vestea – să nu vă speriați!
Din senin, un șurub a zburat
Și cazanul – bang! – pe loc a explodat.

Posac la față și plin de-ncruntare,
S-a dus cu ea la mama – ce să-i facă, oare?
La urma urmei, nici el nu mai credea
Și-și pierduse, bietul, toată nădejdea.

De cei pieriți pe șine nu prea părea să-i pese,
Tristețea începuse pe suflet să-i apese,
Locomotiva dragă era mai presus
Decât restul ce fusese distrus.

Acum ați putea înțelege și voi
De ce bolnavul Peter stătea-n pat mușuroi,
Sufletul și-l alină mereu cu plăcintă,
Sperând ca amărăciunea pe loc s-o ucidă.

Se cuibărește-n pături și doarme dus
Ore în șir, aproape pân' la apus,
Căci uitării s-a hotărât să dea
Soarta lui neasemuit de rea.

Iar dacă ochii roșii îi sunt –

Răceala, bat-o vina! Crede-l pe cuvânt –

Dă-i plăcintă și astfel vei afla

Că niciodată-n viață nu te va refuza.

Tatăl fusese plecat în țară trei sau patru zile. Toate speranțele lui Peter pentru repararea locomotivei stricate depindeau acum de tatăl lui, pentru că el avea cele mai pricepute mâini. Știa să repare tot felul de lucruri. De multe ori, fusese medicul veterinar al căluțului de lemn; odată, îi salvase viața când toți oamenii din jur nu mai sperau, iar bieteii creaturi i se pusese deja cruce, ba chiar și tâmplarul spusese că nu mai era nimic de făcut. Tot tata reparase leagănul păpușii când nimeni altcineva nu fusese în stare; iar cu puțin lipici, câteva bucăți de lemn și un briceag vindecase toate animalele din Arca lui Noe și le pusese din nou pe picioare, chiar mai puternice ca înainte.

Peter, cu o lipsă eroică de egoism, nu zise nimic despre locomotivă până când tatăl nu-și luă cina și fumă țigara de după cină. Lipsa de egoism fusese ideea mamei, dar Peter era cel care o pusese în practică. Și fusese nevoie de foarte multă răbdare.

În cele din urmă, mama îi zise tatei:

— Acum, dragul meu, dacă te-ai odihnit și te-ai făcut comod, vrem să-ți povestim despre marele accident de pe calea ferată și să-ți cerem sfatul.

— Bine, zise tata. S-auzim!

Și, astfel, Peter începu să spună povestea tristă și aduse ce mai rămăsese din locomotivă.

— Hm..., mormăi tata, studiind locomotiva cu mare atenție.

Copiii își ținură răsuflarea.

— Mai e VREO speranță? întrebă Peter, cu voce joasă, nesigură.

— Speranță? Ba bine că nu! Avem cu carul! zise tatăl, vesel. Dar o să aibă nevoie și de altceva pe lângă speranță – puțină lipitură, sau o sudură, și o valvă nouă. Cred că cel mai bine ar fi să ne ocupăm de ea într-o zi ploioasă. Cu alte cuvinte, o să o lăsăm pe sămbătă după-amiază, și voi toți o să mă ajutați.

— Dar sunt ÎN STARE fetele să repare locomotive? întrebă Peter, șovăielnic.

— Sigur că sunt. Fetele sunt la fel de istețe ca băieții, să nu uiți asta! Ți-ar plăcea să conduci o locomotivă, Phil?

LBRIS

We know
books



— Aș fi mereu murdară pe față, nu-i așa? zise Phyllis, fără entuziasm. Și cred că aș strica ceva.

— Mie mi-ar plăcea, zise Roberta. Crezi c-aș putea să fac asta când voi fi mare, tata? Sau măcar fochist să fiu...

— Vrei să spui fochistă, zise tatăl, răsucind și studiind locomotiva. Ei bine, dacă o să-ți mai dorești asta, o să te facem fochistă. Îmi aduc aminte că, atunci când eram mic copil...

Chiar în acel moment se auzi un ciocănit la ușa din față.

— Cine Dumnezeu e? întrebă tatăl. Casa unui englez e castelul lui, desigur, și mi-aș fi dorit să se fi construit vile semiîndepărtate, cu șanțuri și poduri mobile.

Ruth, servitoarea cu păr roșu, intră și zise că doi domni voiau să-l vadă pe stăpân.

— I-am poftit în bibliotecă, domnule, zise ea.

— Presupun că e taxa pentru parohie, zise mama, sau banii pentru corul de sărbătoare. Scapă repede de ei, dragă. Îți strică toată seara și se apropie ora de culcare a copiilor.

Dar tatăl nu păru să reușească să scape repede de acei domni.

— CHIAR aș fi vrut să avem un șanț și un pod mobil, zise Roberta. Atunci, dacă nu ne doream musafiri, puteam să tragem podul și n-avea cum să intre nimeni. Cred că tata o să uite ce povestea despre când era el copil dacă stau prea mult domnii aceștia.

Mama încercă să facă timpul să treacă mai ușor spunându-le o poveste despre o prințesă cu ochi verzi, dar era greu, pentru că auzeau încă vocile tatălui și ale domnilor din bibliotecă, iar vocea tatălui răsuna mai tare și mai diferit decât vocea pe care o folosea de obicei cu oamenii care veneau să colecteze bani.

Apoi se auzi soneria din bibliotecă și toți oftară de ușurare.

— Pleacă acum, zise Phyllis, a sunat ca să-i poștească afară.

Dar, în loc ca musafirii să plece, Ruth își făcu apariția, arătând ciudat, după cum li se păru copiilor.

— Vă rog, zise ea, stăpânul vrea să veniți în birou. Vai, arată ca un mort... Cred că are vești proaste. Ați face bine să vă pregătiți pentru ce-i mai rău... poate a murit cineva din familie ori s-a dat vreo spargere la o bancă, ori...

— Am înțeles, Ruth, zise mama cu blândețe. Poți pleca acum.

Apoi mama se duse în birou, unde discuțiile continuă. Se auzi din nou soneria, iar Ruth chemă o trăsură. Copiii auziră zgomot

de cizme pe trepte. Trăsura plecă, iar ușa de la intrare fu închisă. Atunci, intră din nou mama. Fața îi era la fel de albă precum gulerul ei din dantelă, iar ochii îi erau mari și strălucitori. Avea gura ca o dungă roșie, ștearsă – cu buzele subțiri și lipsite de formă.

— E ora de culcare, zise ea. Ruth o să vă bage în pat.

— Dar ne-ai promis că stăm treji până târziu astă-seară, fiindcă tata a venit acasă, zise Phyllis.

— Tata a fost chemat cu treabă, zise mama. Haideți, dragii mei, mergeți la culcare!

O sărutară și apoi plecară. Roberta zăbovi, ca să-i mai dea mamei o îmbrățișare și să-i șoptească:

— N-au fost vești proaste, mămico, nu-i așa? A murit cineva... sau...

— N-a murit nimeni, nu, zise mama, îndepărtând-o parcă pe Roberta de lângă ea. Nu-ți pot spune nimic în seara asta, scumpa mea. Haide, pleacă, ACUM!

Așa că Roberta plecă.

Ruth le pieptănă pe fete și le ajută să se dezbrace. (Această sarcină cădea mereu în grija mamei.) După ce opri gazul, plecă și îl găsi pe Peter, încă îmbrăcat, așteptând pe scări.

— Ce s-a întâmplat, Ruth? întrebă el.

— Nu-mi pune întrebări, iar eu nu-ți voi răspunde cu minciuni, zise Ruth cea roșcată. Vei afla curând.

Mai târziu în acea noapte, mama veni și îi sărută pe cei trei copii adormiți. Însă pe Roberta sărutul o trezi, așa că rămase liniștită ca un șoricel, fără să spună nimic.

„Dacă mama nu vrea să știm că a plâns, își zise ea, în timp ce auzea prin întuneric răsuflarea întretăiată a mamei, atunci NU vom ști. Asta-i tot.”

Când coborâră la micul-dejun în dimineața următoare, mama deja plecase.

— La Londra, zise Ruth, lăsându-i să-și mănânce micul-dejun.

— Înseamnă că s-a întâmplat ceva îngrozitor, zise Peter, spărgându-și oul. Ruth mi-a spus noaptea trecută că ar trebui să aflăm în curând.

— Ai ÎNTREBAT-o? zise Roberta, certându-i.

— Firește! răspunse Peter, nervos. Dacă ai putut să mergi la culcare fără să-ți pese dacă mama era îngrijorată sau nu, eu n-am putut. Deci asta e.

— Nu cred că trebuie să-i întrebăm pe servitori de lucruri pe care mama nu ni le spune, zise Roberta.

— Așa e, domnișoară smiorc-smiorc, zise Peter. Predică mai departe.

— EU nu sunt smiorcăită, zise Phyllis, dar cred că Bobbie are dreptate de data asta.

— Desigur. Mereu are. După părerea ei, zise Peter.

— O, NU! strigă Roberta, lăsându-și deoparte lingura pentru ou. Să nu ne purtăm urât unii cu alții. Sunt sigură că se întâmplă vreo catastrofă cumplită. Să n-o înrăutățim!

— Cine a început, aș vrea să știu? zise Peter.

Roberta se schimonosi, răspunzând:

— Eu, presupun, dar...

— Bine, atunci, zise Peter, triumfător. Dar, înainte să plece la școală, o bătu pe sora lui pe umeri și îi zise să se înveselească.

Copiii ajunseră acasă la ora unu, dar mama nu era acolo. Nu sosi nici până la ora ceaiului.

Ajunse acasă abia cu puțin înainte de ora șapte, arătând atât de supărată și de obosită încât copiii simțiră că nu îi puteau adresa nicio întrebare. Femeia se cuibări în fotoliu. Phyllis scoase acele lungi din pălăria ei, în timp ce Roberta o ajută să-și dea jos mănușile, iar Peter îi scoase pantofii și îi aduse papucii moi din catifea.

După ce bău o ceașcă de ceai, iar Roberta o frecă pe tâmple cu apă de colonie, pentru că o durea capul, mama zise:

— Acum, dragii mei, vreau să vă spun ceva. Acei bărbați care au sosit aseară au adus vești foarte proaste, iar tata va fi plecat o vreme. Sunt foarte îngrijorată și vreau ca voi toți să mă ajutați, nu să-mi îngreunați situația.

— De parcă am putea! zise Roberta, lipind mâna mamei de fața ei.

— Mă puteți ajuta foarte mult, zise mama, fiind cuminți și veseli, nu certându-vă când sunt plecată – Roberta și Peter se uitară unul la altul, cu vinovăție –, pentru că voi fi plecată destul timp.

— N-o să ne certăm. Chiar n-o să ne certăm, ziseră cu toții. Și chiar vorbeau serios.

— Atunci, continuă mama, nu vreau să-mi puneți întrebări despre acest necaz și să nu întrebați pe nimeni altcineva.

Peter făcu o grimasă și își frecă încălțările de covor.

— O să promiți și tu asta, da? întrebă mama.

— Am întreat-o pe Ruth, zise Peter, brusc. Îmi pare foarte rău, dar asta am făcut.

— Și ce a spus?

— A spus că o să aflu în curând.

— Nu e necesar să știi totul, zise mama. E vorba de afaceri și voi nu înțelegeți afacerile niciodată, nu-i așa?

— Nu, zise Roberta. Are ceva de-a face cu guvernul? Pentru că tata lucra într-un birou guvernamental.

— Da, zise mama. Acum e ora de culcare, dragii mei. Și nu vă faceți griji. Totul va fi bine într-un final.

— Atunci NICI tu să nu-ți faci griji, mamă, zise Phyllis, o să fim cumiți de tot.

Mama oftă și îi sărută.

— O să începem să fim cumiți la prima oră a dimineții, zise Peter, în timp ce urcară la etaj.

— De ce nu ACUM? întrebă Roberta.

— ACUM n-avem de ce să fim cumiți, bleguțo, zise Peter.

— Am putea începe să încercăm să ne SIMȚIM cumiți, zise Phyllis, și să nu ne jignim.

— Cine jignește pe cine? întrebă Peter. Bobbie știe prea bine că atunci când zic „bleguțo“ e ca și cum aș zice „Bobbie”.

— Eh..., zise Roberta.

— Nu, nu mă gândesc la ce te gândești tu. E doar un... Cum îi zice tata? Un termen de alint! Noapte bună!

Fetele își împăturiră hainele cu mai multă grijă decât de obicei – acesta era singurul mod de a fi cumiți la care se gândiseră atunci.

— Auzi, spuse Phyllis, netezindu-și șortulețul, obișnuiți să spuneți că totul e așa plictisitor – că nu se întâmplă nimic, așa ca în cărți. Acum uite că S-A ÎNTÂMPLAT ceva.

— N-am vrut niciodată să se întâmple lucruri care s-o facă nefericită pe mama, zise Roberta. Totul e groaznic.

Și totul a continuat să fie groaznic vreme de câteva săptămâni.

Mama era plecată mai mereu. Mesele erau anoste și murdare. Servitoarea începătoare fusese dată afară, iar mătușa Emma venise

în vizită. Mătușa Emma era mult mai bătrână decât mama. Urma să plece în străinătate, pentru a fi guvernantă. Își făcea de lucru pregătindu-și hainele, care erau urâte și ponoșite, și mereu le împrăștia peste tot, iar mașina de cusut bâzâia încontinuu, toată ziua, și mare parte din noapte. Mătușa Emma voia ca toți copiii să stea la locul lor. La rândul lor, copiii credeau că locul mătușii Emma era departe de ei. Așa că nu prea se întâlneau. Preferau compania servitorilor, care erau mult mai distractivi. Bucătăreasa, dacă era într-o dispoziție bună, fredona cântece haioase, iar menajera, dacă se întâmpla să nu fie supărată pe tine, putea să imite o găină care ouase, zgomotul unui dop scos de la o sticlă de șampanie și două pisici care miaună în timp ce se bat. Servitorii nu le-au spus niciodată copiilor cu ce vești proaste sosiseră acei domni. Dar tot făceau aluzii că ar fi putut să spună multe dacă voiau – și asta nu era deloc plăcut.

Într-o zi, când Peter pregătise o capcană la ușa din baie, care funcționase cât se poate de bine când Ruth dăduse peste aceasta, servitoarea cu păr roșu îl prinse și îl trase de urechi.

— Ai să sfârșești rău, zise ea furioasă, drac mic ce ești! Dacă nu îți bagi mințile în cap, o să te duci după taică-tu, ascultă-mă pe mine!

Roberta i-a spus mamei sale ce a zis Ruth, iar în ziua următoare Ruth fu alungată.

Apoi veni momentul când mama ajunsese acasă, se duse la culcare și rămase acolo două zile, până la sosirea doctorului, iar copiii se furișau întristați prin casă, întrebându-se dacă se apropia sfârșitul lumii.

Mama coborî într-o dimineață, palidă, cu riduri pe față care nu fuseseră acolo până atunci. Zâmbi, cu toată puterea de care era în stare, zicând:

— Acum, dragii mei, totul e pregătit. O să părăsim această casă și-o să mergem să locuim la țară. Într-o căsuță albă, frumoasă. Știu sigur c-o să vă placă.

Urmă o săptămână agitată, cu făcut bagaje – nu se împachetau doar haine, ca atunci când pleci la mare, ci și scaune, și mese, învelite în saci și cu picioarele înfășurate în paie.

Se împachetau și alte lucruri – vase de lut, pături, sfeșnice, covoare, somiere, cratițe, chiar și grilaje pentru șemineu și vătraie.